

הזמנה להגיש הצעה למחקר הערכה למיזם "טיפול וליווי ברשת"

הקרן לילדים ובני נוער בסיכון בשותפות עם המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת (המשרד לביטחון פנים, משרד הרווחה, משרד החינוך ומשרד הבריאות) מפרסמים קול קורא זה לאיתור צוות מחקר שילווח את מיזם טו"ב (טיפול וליווי ברשת).

1. מבוא

קרנות הביטוח הלאומי

קרנות הביטוח הלאומי הן קרנות לפיתוח ומימון שירותים חברתיים ויוזמות חברתיות. הפעילות העיקרית של המוסד לביטוח לאומי מתמקדת בתשלום גמלאות בכסף או בעין לזכאים להן על פי החוק. עם זאת, הגמלאות המשולמות לזכאים אינן מכסות את מגוון הצרכים, ולכן, כדי ליצור השלמה בין תשלום הגמלאות לבין שירותים חברתיים, המוסד לביטוח לאומי מסייע גם בפיתוח שירותים בקהילה במטרה לשפר את רווחתן של אוכלוסיות בסיכון ולהרחיב את מעגל ההזדמנויות שלהן. פעילות זו נעשית באמצעות **קרנות הביטוח הלאומי** (להלן: "הקרנות").

פעילות ייחודית זו של המוסד, נעשית מכוח חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995 באמצעות אגף הקרנות (האגף לפיתוח שירותים). האגף פועל באמצעות חמש קרנות: הקרן לפיתוח שירותים לנכים, קרן סיעוד, הקרן למפעלים מיוחדים, הקרן למימון פעולות בטיחות וגהות בעבודה (מנוף), והקרן לפיתוח שירותים לילדים ובני נוער בסיכון.

הקרן לילדים ובני נוער בסיכון

פועלת לקידום הטיפול בילדים, בני נוער וצעירים, הנמצאים במצבי סיכון, בין היתר בשל הזנחה, התעללות, אלימות, פגיעה מינית והפרעות קשב וריכוז, לרבות ילדים ובני נוער שעברו על החוק, משתמשים בסמים או חשופים לתנאי חיים מסכנים. פעילותה של הקרן נועדה לפתח ולהטמיע מודלים ותוכניות מערכתיות, שמטרתם לצמצם מצבי סיכון, למנוע הידרדרות לעוני ולנזקקות, לקדם מוביליות חברתית ושילוב במערכות החינוך, הרווחה והתעסוקה.

המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת-105

הוא מערך אזרחי-משטרה ייחודי הכפוף למשרד לביטחון הפנים, המשלב את העשייה הטיפולית חינוכית יחד עם הפעילות האכיפתית כדי לייצר סביבה בטוחה עבור ילדים ובני נוער במרחב המקוון. במטה פועלים זה לצד זה שוטרים ונציגי המשרד לביטחון הפנים, משרד הרווחה והביטחון החברתי, משרד החינוך, משרד הבריאות ומשרד המשפטים - פרקליטות המדינה, במטרה משותפת למנוע אלימות ופשעה נגד ילדים ובני נוער ברשת. ניתן לפנות למוקד 105 בכל נושא של פגיעה בקטינים ברשת 24/7.

2. תיאור המיזם ומטרותיו

ההתפתחות הטכנולוגית המהירה, השימוש המורחב במכשירים חכמים (מ-טבלטים, סמרטפונים, ועד לעזרי מציאות רבודה) מציבה בפני כולנו את הצורך להתמודד עם תופעות וחשיפה לדברים שבעולם הפיסי הכרנו פחות. הילדים ובני הנוער היום חיים במציאות היברידית בה אינם מבחינים בין העולם הפיסי לעולם המקוון, מבחינתם זו אותה מציאות והם מתנהלים במעברים טבעיים בין המרחבים השונים. מרבית המבוגרים מתייחסים למציאות זו בזהירות הנובעת לעיתים קרובות מחוסר הכרות, לילדים ולצעירים זו המציאות הקיומית.

הקצב בו קורים הדברים הופך כל דור בתורו להיות "מהגר דיגיטלי" בהשוואה לדור הצעיר ממנו. השינויים, המעברים ממדיה אחת לאחרת, מרשת חברתית אחת לאחרת נעשים בקצב מהיר ממה שמרביתנו מסוגלים לקלוט. יחד עם זאת, המציאות הזו מציבה גם אתגרים לא מבוטלים לקטינים. כפי שציין מבקר המדינה בדוח שפורסם בפברואר 2022 שסקר את מצב ההגנה על ילדים ונוער ברשת:

"החיים בעולם המציע שפע של הזדמנויות ללמוד ולהתפתח, אך לצידן אפשרויות רבות להיפגע. העולם המקוון טומן בחובו סכנות רבות לילדים ולבני נוער - חרם, ביוש, בריונות, הפצת מידע אישי, היחשפות לחומרים פוגעניים, גישה לסמים ולאלכוהול, הפצת תמונות וסרטונים מיניים, פגיעות מיניות ועוד. במציאות הקיימת של העולם המקוון הילדים ובני הנוער נפגעים ברשת ואף לעיתים משתתפים באופן פעיל בפגיעה בילדים אחרים".

החלטת הממשלה 1006 משנת 2016 הכירה באתגר והחליטה על הקמת המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת. מאז הקמתו טיפל המטה הלאומי 105 ביותר מ-10,000 פניות בשנה, תוך הסתמכות על שיתוף חמישה משרדי ממשלה (ביטחון הפנים, חינוך, בריאות, רווחה ומשפטים). ברצף המענה והדיווח שניתן במטה הלאומי צף ועולה לעיתים הצורך בהמשך ליווי טיפולי של הילד, נער, הורה, גם לאחר המענה הראשוני. באופן טבעי, מוצע לפונים טיפול בקהילה, או

מחשש לתגובת הסביבה או הרתיעה של הילד מהסטיגמה של נזקק לטיפול נפשי. זאת ועוד, במציאות הדיגיטלית של היום, מותאם ונכון להציע לפונים מענה מקוון, שמשקף את עולמם של הצעירים. ראוי להדגיש גם כי מרכז מקוון יאפשר מענה זמין ונגיש עבור אוכלוסיות הנמצאות בפריפריה ורחוקות משירותים קהילתיים פסיים. מצורף בזאת [מסמך מיזם מוקד 105](#) - חדרי טיפול מקוונים.

3. מטרת ההערכה ותפקיד צוות המחקר

ההערכה המחקרית נועדה לסייע בעיצוב מודל הפעלה מיטבי וכן להעריך בכלי מחקר מדעיים את מידת הצלחת התוכנית מבחינת השגת מטרותיה ואת מכלול ההשפעות שלה.

תפקידי צוות המחקר

- להכין סקירת ספרות עדכנית שתכלול סקירה על מודלים דומים בארץ ובעולם תוך התייחסות למודלים שנמצאו מוצלחים.
- ללוות את השותפות המקצועית של המיזם.
- להוות כתובת לייעוץ מקצועי בתחומי הידע הרלוונטיים.
- לסייע למנהלת המיזם ולמנהלי התכנית הן אצל הגוף המפעיל והן במטה הלאומי, ככל שהדבר ידרש, להמשיג את תיאוריית השינוי ולהגדיר תוצאות רצויות ברמת המיזם וברמת התכניות.
- לסייע למנהלת המיזם בהגדרת בסיס נתונים מנהלי אחיד של תכניות המיזם, שיתמוך גם בעבודת המחקר.
- לפתח כלים מתוקפים למדידת תוצאות המיזם אשר יישארו בתכניות וישמשו אותן בהמשך (כגון: שאלונים למדידת התוצאות, כלים לאיתור ומיון אוכלוסיית היעד).
- לזהות נקודות חוזק וחולשה בהקמת המיזם ובהפעלת התוכנית ולהציע רעיונות לשיפור ולסייע בעיצוב מודל הפעלה מיטבי.
- לייצר מסמך של best practices – מודל הפעלה מיטבי.
- להיות שותפים לצוות המקצועי המוביל את המיזם להנגיש את נתוני המחקר כך שיוכלו לסייע לתהליכי קבלת ההחלטות במהלך כל תקופת המחקר.
- להיות שותפים בהפקת והובלת תדריך מקצועי בתום המיזם בו יוצגו ממצאי ותובנות המחקר יחד עם הצוות המוביל של המיזם מהשותפים.

4. מתכונת הערכה

המחקר מתוכנן להימשך במשך 40 חודשים לפחות. המחקר ילווה באופן שוטף על ידי מנהלת המיזם. כמו כן נציג צוות המחקר ישתתף וילווה את וועדת ההיגוי של המיזם אשר תתכנס לפחות שלוש פעמים בשנה. בנוסף המחקר ילווה על ידי ועדת מחקר שתתכנס באופן שוטף, תדירות והרכב הועדה ייקבעו בהמשך.

צוות המחקר יתבקש לדווח בכתב ובעל פה למזמינים, ולפי העניין גם לוועדת המחקר ולוועדת ההיגוי למיזם. כמו כן, יעביר צוות המחקר לוועדת המחקר לעיון והתייחסות מראש את כלי המחקר, דו"חות הביניים והדו"ח הסופי כולל מצגות לפני הפצתם. צוות המחקר יתבקש לתת משוב שוטף למנהלת המיזם.

5. אוכלוסיית המחקר

- משתתפים בתוכניות.
- רכזי/ות, מנהלי/ות התוכניות.
- צוות המיזם והשותפים להפעלה.
- הקהילה (בני משפחה / בעלי עניין / שותפים).

6. תוצרים מבוקשים:

- מודל לוגי למיזם - יעשה בשיתוף הצוות המקצועי והניהולי של המיזם.
- מסמך המלצות לאפיון מערכת איסוף הנתונים של המיזם.
- דו"ח התקדמות של המחקר כל חצי שנה.
- דו"ח ביניים בסיום כל שנה ומשובים שוטפים על הקורה במיזם בהתאם להתקדמות המיזם ולהתקדמות המחקר.
- ממצאים שידרשו מעת לעת בהתאם לסוגיות שונות שיעלו במהלך המיזם.
- דו"ח סופי אינטגרטיבי בסיום המחקר שיעמוד בקריטריונים הנדרשים במסגרת הפרסומים של הקרן כמפורט בנספח ההסכם.

- מסמך best practices.
- הצגת המחקר בוועדות היגוי / כנסים, וכיוצא בזה.

7. מדדי הצלחה

צוות המחקר מתבקש לכלול בהצעתו **עקרונות** לבניית מדדי הצלחה – כולל מדדי תפוקות ומדדי תוצאות שיתייחסו למטרות המיזם (כפי שפורטו לעיל בסעיף 2).
המציעים מתבקשים להציע עקרונות לכל אחד מסוגי המדדים ולהתייחס להיתכנות הביצוע.
 המדדים עצמם ייבנו בשיתוף פעולה בין צוות המחקר, צוות המיזם ונציגי המזמינים.

8. דרישות מצוות המחקר

תנאי סף

- גיבוש צוות הערכה רב-תחומי עם חוקרים ממספר תחומי מומחיות:
- מומחיות בביצוע מחקר הערכה או מחקר יישומי מסוג אחר המבוסס על איסוף נתונים וניתוחם הן בשיטות כמותיות והן בשיטות איכותניות.
- מומחיות בטיפול.
- מומחיות בעולם הרשת והאינטרנט.

כל החוקרים בצוות המוצע צריכים להיות שותפים פעילים באופן משמעותי במחקר.

מומחים שהיקף התקציב עבורם יהיה נמוך – במתכונת ייעוץ, לא יובאו בחשבון לצורך עמידה בתנאי הסף

- כל המומחים יהיו בעלי תואר שני מחקרי (תזה) לפחות.
- על הצוות לכלול לפחות חוקר/ת אחד/ת בעל/ת ידע וניסיון בשיטות מחקר, הערכה ומדידה חדשניות ויצירתיות ויכולת ניתוח במגוון מתודולוגיות.

- על החוקר/ת הראשי/ת להיות בעל/ת תואר שלישי לפחות ולהציג יכולת מוכחת לניהול מחקר בהיקף הנדרש במחקר זה.

הצעת מחקר שתוגש על ידי חוקר/ת המשלב/ת מספר תחומי מומחיות הנדרשים לעיל תתקבל אף היא.

העדפות¹

1. תינתן עדיפות לחוקרים בעלי תואר שלישי.
2. תינתן עדיפות לצוות שיכלול חוקרים ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחוץ לארץ.
3. תינתן עדיפות לצוות מחקר שיש לו ניסיון בהערכה של מיזמים או תכניות בהיקף דומה.
4. תינתן עדיפות לצוות שיכלול חוקר בעל התמחות ייחודית בתחום הטיפול המקוון.

9. לוח זמנים למחקר

המזמין יגיש, במסגרת הצעתו, לוח זמנים מפורט לחלקי המחקר השונים בהתחשב בלוח הזמנים לפעילות המיזם. המחקר יתחיל מיד לאחר סיום הליך הבחירה של צוות המחקר ואישור הצעתו בהתאם לקול קורא זה וילווה את פעילות המיזם במשך 40 חודשי הפעלתו. במידה ויחולו עיכובים בלוחות הזמנים של פעילות ייתכנו עיכובים בהתאמה בלוח הזמנים של המחקר.

10. תוצרי המחקר ופרסומם

המזמנים שומרים לעצמם את הזכות לפרסם את הדו"ח הסופי במסגרת הפרסומים המקצועיים אותם הם מפיצים. החוקר/ים הראשי/ים יהיה/ו אחראי/ים על הגשת הדו"ח הסופי, מבחינה מקצועית ואישית, הן בצד התוכן והן בצד העריכה הלשונית והצורנית. כל זאת בהתאם לדרישות יחידת הפרסומים של מינהל המחקר בביטוח הלאומי.

לאחר פרסום הממצאים על ידי המזמנים, החוקרים יהיו רשאים להשתמש בנתוני המחקר לפרסום מאמרים בכתבי עת מקצועיים, הצגה בכנסים מדעיים ו/או לצורכי הוראה זאת בתיאום עם נציגי המזמנים ותוך אזכור התוכנית, מקור הנתונים ועצם הפעלתה במימון הביטוח הלאומי. מימון המחקר הוא של המוסד לביטוח לאומי ויצוין בנפרד.

בנוסף, צוות המחקר יתחייב להציג את ממצאי המחקר, מעת לעת, בפני השותפים למיזם ו/או בפני פורום רחב יותר במסגרת ועדת היגוי או בכל פורום אחר שיידרש.

¹ ניקוד, כמפורט בנספח ד', יינתן עבור חוקר אחד בלבד בכל התמונות מהמפורטות בסעיף זה

11. תקציב המחקר

תקציב המחקר לא יעלה על ש"ח 400,000 כולל תקורות ומע"מ.

12. אופן הגשת הצעת המחקר

הצעת המחקר תוגש מודפסת על גבי הטופס "[הצעת מחקר להערכת תכנית באגף הקרנות](#)" המצורף להזמנה זו.

את ההצעות יש לשלוח בדואר אלקטרוני ובנוסף בארבעה עותקים מודפסים.

בדואר רגיל : אל תומר הלה, מנהל המחקר והתכנון, המוסד לביטוח לאומי, רח' יפו 217, ירושלים 9199908.

במסירה אישית: לגב' אלונה חוג'ה או לגב' אביבה ניסים במזכירות קרנות הביטוח הלאומי, רח' דיסקין 9א', קומה 4, ירושלים.

העותק המקוון יישלח לכתובת המייל TomerH@nioi.gov.il

13. אופן בחירת ההצעה

ההצעה תיבדק על ידי ועדת מחקר, שתורכב על ידי המזמינים. בדיקת ההצעות תעשה בהתאם לאמור בסעיף 8 לעיל ולקריטריונים המפורטים להלן ולפי השלבים הבאים:

תנאי סף - בדיקת תנאי סף לצוות המחקר

איכות צוות המחקר - להצעות אשר עמדו בתנאי הסף יינתן ציון לצוות המחקר בהתחשב בהעדפות שפורטו בסעיף 8 לעיל, להלן [מפתח הניקוד לצוות המחקר](#).

מרכיב זה יהווה 50% מהציון המשוקלל

איכות ההצעה - הצעות אשר צוות המחקר קיבל בהן ציון של 80% ומעלה יועברו לבדיקת איכותן. ההצעה תיבחן לפי [מפתח הניקוד להצעת המחקר](#).

מרכיב זה יהווה 50% מהציון המשוקלל. לתשומת לב המציעים כי 10% מציון איכות ההצעה יינתן להלימה בין הצעת המחיר לאיכותה

ראיון עם צוות המחקר המוצע – הצעות שהציון המשוקלל שלהם יהיה 80 לפחות, יוזמנו לראיון. המזמינים יהיו רשאים להוריד את הציון המשוקלל ל-75 אם לא תהיה אף הצעה שתקבל ציון משוקלל של 80 ומעלה.

לראיון יינתן משקל של 30% ולציון המשוקלל של איכות ההצעה ואיכות הצוות יינתן משקל של 70%.

אם תהיינה יותר מחמש הצעות שיעמדו בקריטריון האמור בסעיף זה, המזמינים רשאים להזמין לראיון את חמשת המציעים שקיבלו את הציונים המשוקללים הגבוהים ביותר.

המזמינים רשאים לתקן את ציוני האיכות של ההצעות והצוות בהתאם להתרשמותם ולהבהרות שיתקבלו בעת הריאיון. ההצעה שתקבל את הציון המשוקלל כאמור לעיל, הגבוה ביותר תיבחר.

14. רשימת מסמכים נלווים שיש לצרף להצעה:

1. טופס [הצעת מחקר להערכת תוכנית באגף הקרנות](#).
2. תעודה המעידה על השכלה האחרונה של כל אחד מהחוקרים המוצעים (או אישור לתואר מהמוסד האקדמי שהעניק אותו).
3. קורות חיים של כל אחד מהחוקרים המוצעים.
4. שלושה תדפיסים מפרסומים של החוקרים המוצעים. על התדפיס צריך להופיע שם הפרסום/כתב העת מועד הפרסום והיכן התפרסם (במקרה של פרסום שלא פורסם בכתב עת) - ניתן לשלוח את המאמרים/פרסומים באופן מקוון בלבד.
5. שלושה ממליצים אליהם ניתן לפנות לקבלת המלצה על עבודת מחקר בהיקף דומה שנערכה על ידי החוקרים המוצעים.
6. כל מסמך רלוונטי שיכול להעיד שהמציע עומד בדרישות ממנו שפורטו בסעיף 8.

15. המועד האחרון להגשת הצעות

את הצעת המחקר בצירוף המסמכים הנלווים כאמור בסעיף 14 לעיל, יש להגיש עד תאריך 21.2.2023. באחריות המציעים לוודא כי הצעתם הגיעה במועד. ראיונות עם המציעים שעמדו בקריטריונים שבסעיף 13 לעיל יתקיימו ב-21.3.2023. המזמינים רשאים לקבוע מועד אחר או נוסף לפי שיקול דעתם הבלעדי.

16. שאלות הבהרה

בשאלות ניתן לפנות אל תומר הלה במייל TomerH@nioi.gov.il עד לתאריך 7.2.2023. מסמך תשובות יתפרסם באתר הקרן עד לתאריך 12.2.2023.

הערות

1. תבחן יכולתם של החוקרים לפנות את לוח הזמנים שלהם במידה סבירה לטובת השתתפותם במחקר לאורך תקופת המחקר תובא בחשבון, ויש להתייחס לנושא זה בגוף ההצעה.
2. המזמינים רשאים שלא להתחשב כלל בהצעה שהיא בלתי סבירה מבחינת ההיבטים האלה:
 1. מחיר לעומת מהות ההצעה.
 2. תנאי ההצעה.
 3. היעדר התייחסות מפורטת לסעיף מסעיפי הזמנה זו, שלדעת המוסד מונע הערכת ההצעה.
3. המזמינים רשאים שלא לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.
4. המזמינים אינם מתחייבים לבצע את כל חלקי המחקר.
5. המזמינים יהיו רשאים להציע לחוקרים שונים לשלב את הצעותיהם.
6. המזמינים רשאים בכל שלב להכניס לתוכנית המחקר שינויים ותוספות, ובכלל זה לצמצם או להרחיב אותה, בתיאום עם החוקר הראשי, והוא מתחייב לבצעם בתוך פרק זמן שייקבע בין הצדדים, ובלבד שהשינויים המתבקשים אינם נוגדים את שיקול דעתו המקצועית של החוקר הראשי.
7. המועד המשוער למתן תשובות הוא חודש וחצי מהמועד האחרון להגשת ההצעות.